

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

7 במאי 2009

תופעת "המפגעים הבודדים": התמשכותה של התופעה בירושלים ובמוקדים נוספים מתרחשת על רקע שילוב של הסתה, אווירה ציבורית תומכת, קשיים כלכליים ונסיבות פוליטיות מתסכלות, אך ככל הנראה ללא אכוונה ממוסדת מצד ארגוני הטרור

תרבות וטרור: פוסטר של חמאס לרגל אירועי "ירושלים בירת התרבות הערבית"
המעודד פיגועי דריסה, כחלק ממסע הסתה של החמאס (פורום חמאס, 7 במרץ 2009)

1. במהלך 2008 ובמחצית הראשונה של 2009 התרבו פיגועים, בעיקר במתוויים של דריסה ודקירה, **שבוצעו ע"י מפגעים בודדים, ללא אכוונה ממוסדת של ארגוני הטרור הפלסטינים** (שאף נמנעו מליטול עליהם אחריות). מוקד הפיגועים מסוג זה הינו **בירושלים** אולם הם התפשטו ממנה למקומות נוספים ביהודה ושומרון ואף בישראל. בחלק מהמקרים, שפוענחו במהלך 2009 ובמהלך 2008 ע"י שירותי הביטחון הישראליים, ניתן היה לקבוע, כי אכן מדובר בפיגועים שבוצעו ע"י מפגעים בודדים, ללא קשר בין האחד לשני וללא אכוונה וסיוע ממוסדים של ארגוני הטרור¹. עם זאת פיגועים נוספים עדיין לא פוענחו ולגביהם נותרו סימני שאלה.

2. להתמשכות התופעה של המפגעים הבודדים, ולהתמקדותה באזור ירושלים, יש להערכתנו כמה סיבות: **במישור המבצעי** - סוג זה של פיגועים ניתן לביצוע **בקלות יחסית**, באמצעים זמינים, וללא תכנון מדוקדק. זאת לעומת הקשיים הניצבים בפני חמאס ברצועת עזה כמו גם הקושי המבצעי ביהודה ושומרון הנובע מפעילות סיכול אינטנסיבית של שירותי הביטחון הפלסטינים והישראלים. זאת ועוד, התהודה לה זכו המפגעים הבודדים הביאה לתופעה של חיקוי ע"י מפגעים נוספים (כגון ריבוי פיגועי הדריסה בירושלים). **במישור החברתי**, מבצעי הפיגועים הבודדים צומחים בקרב חברה תומכת ואווירה ציבורית המושפעת מהסתה מתמשכת, שהאפקטיביות שלה גוברת במיוחד בעת ולאחר אירועים כמו מבצע "עופרת יצוקה"². **במישור המדיני** מתעצמת התחושה בקרב האוכלוסייה, כי אין תוחלת לתהליך המדיני שבין הרשות לישראל, ומתגברת הספקנות באשר לסיכוי ההידברות בין פתח לחמאס. לכך מתווספות מצוקות היום-יום של התושבים, החיכוך הבלתי פוסק עם צה"ל והמצב הכלכלי המחרף. לעלייה במעורבות תושבי **ירושלים המזרחית** בפיגועים (הן של מפגעים בודדים והן של התארגנויות מקומיות) יש גם מספר מאפיינים ייחודיים, מעבר לסיבות שפורטו לעיל³.

3. בעבודה זאת נבחנו הסיבות והרקע להתגברות והתמשכות תופעת "המפגעים הבודדים" על פי החתכים הבאים:

א. טרמינולוגיה לוחמנית מפי אישים ברשות הפלסטינית ובפתח.

ב. תופעת המפגעים הבודדים בראיית חמאס ופתח.

ג. ירושלים כמוקד להסתה מצד חמאס, הרשות הפלסטינית ופתח.

ד. **נספח:** פיגועים בולטים שבוצעו להערכתנו ע"י "מפגעים בודדים" במהלך 2009.

¹ כך למשל, פענוח פיגועי הדקירה שבוצעו במהלך 2009 בבת עין ובבית חגי העלה, כי המדובר בפיגועי מחבלים בודדים. גם פענוח מספר פיגועים שאירעו בשנת 2008 העלה שהם בוצעו ללא אכוונה ממוסדת של ארגוני הטרור; למשל: פיגוע ההרג במרכז הרב (מרץ 2008); פיגוע הטרקטור הראשון במרכז ירושלים (2 ביולי); פיגוע הטרקטור שלאחריו (22 ביולי) ופיגוע הדריסה באמצעות מכונית (ספטמבר 2008) בוצעו ע"י מחבלים בודדים. לאלו נוספים פיגועים שבוצעו ע"י התארגנויות מקומיות ללא אכוונה וסיוע מצד ארגוני הטרור.

² ההסתה מתבצעת לא רק ע"י התקשורת הפלסטינית אלא גם ע"י ערוצי הלוויין הטלוויזיוניים הערביים ובראשם ערוץ **אלג'זירה**. גם האינטרנט תופס מקום הולך וגובר במסע ההסתה כמו גם **המסגדים** המהווים מוקד להסתה.

³ הערכת הסיבות לעליית היקף פעולות הטרור בירושלים ראו לקט מידע: **"ירושלים כמוקד לטרור: עליה בהיקף פעולות הטרור בירושלים ובמעורבות תושבי מזרח העיר"** (5 באוקטובר 2008).

א. טרמינולוגיה לוחמנית מפי אישים ברשות הפלסטינית ובפתח

4. **בשיח הציבורי בשטחי הרשות הפלסטינית** נעשה שימוש גובר ע"י בעלי תפקידים ברשות הפלסטינית ובפתח בביטויים לוחמניים המרמזים על אפשרות שיבה לחלופה של האלימות והטרור. המדובר בביטויים כגון: "התנגדות" היא עדיין חלופה; "חזרה למאבק המזוין"; "קיפאון בתהליך המדיני יוביל לדרך המאבק" וכו'. טרמינולוגיה מעין זאת מושמעת מעת לעת בכלי התקשורת, בכינוסים פוליטיים, בנאומי בכירים ובראיונות. להלן מספר דוגמאות להתבטאויות כאלו מהחודשים האחרונים:

א. **אבו עלאא'** (אחמד קריע), בנאום שנשא בכינוס פתח בטול כרם, ציין כי "מבחינת פתח, ההתנגדות על צורתיה השונות והלגיטימיות היא עדיין אופציה, מכיוון שהמו"מ הינו אמצעי ולא מטרה". בנאומו הוא תקף את ישראל בטענה שהיא מדכאת את הפלסטינים ואחראית על הריגתם ועקירתם מהאדמה (אתר מען, 8 באפריל 2009).

ב. **ג'מאל מחיסן**, מושל שכם, בעצרת המונים לתמיכה באש"פ (25 בפברואר), ציין כי: "**פתח ערוכה לחזור למאבק המזוין** אם המו"מ המדיני ייכשל". מזכ"ל פתח בשכם, **הית'ם חלבי**, הזכיר באותה עצרת, כי פתח הובילה את המאבק הפלסטיני המזוין ובכלל זה את אינפתאצ'ת אלאקצא (אלחיאית אלג'דידה, 26 בפברואר 2009).

ג. **במאמר באתר מען** (21 באפריל) נאמר, כי אינפתאצ'ה ביהודה ושומרון נגד המתנחלים היא רק עניין של זמן. באתר פתח, קראו גולשים לחידוש הפיגועים נגד המתנחלים. באתר היו גם כאלו שמתחו ביקורת על המשך סירובו של אבו מאזן לחדש את הטרור נגד ישראלים.

ד. **בכיר בגדודי אלאקצא בפתח** צוטט כמי שמעריך, כי כמות פיגועי הטרור בעורף ישראל תגדל נוכח המשך פעולות צה"ל נגד הפלסטינים. לדבריו, "הפשעים שמבצע הכיבוש מאלצים את כל הזרועות הצבאיות להגיב עליהם בכוח" (אתר קדסנט, 5 באפריל 2009).

ה. **טלאל דויכאת**, מושל טול כרם, נאם בכנס בטול כרם לרגל חגיגות "ירושלים בירת התרבות הערבית 2009". בנאומו אמר, כי ירושלים עוברת כעת "יהוד" ע"י ממשלת ישראל וכי ממשלת נתניהו מתכחשת למו"מ וממשיכה במדיניות דיכוי העם הפלסטיני. לנוכח זאת, לדבריו, ניצבות בפני הרשות הפלסטינית ובפני פתח כל החלופות הנחוצות להמשך ההתמודדות עם ה"כיבוש" ולהקמת המדינה הפלסטינית העצמאית, כולל "נשק התנגדות" (אלחיאית אלג'דידה, 4 במאי 2009).

ו. **מאזן עז אלדין**, הממונה על מחלקת האכוונה הפוליטית והלאומית בביטחון הלאומי של הרשות הפלסטינית, נאם גם הוא באותו כנס בטול כרם. בדבריו קרא לישראל שלא לאלץ את הרשות הפלסטינית להניף פעם נוספת את הרובה נגדה (אלחיאית אלג'דידה, 4 במאי 2009).

5. צלילים חדשים-ישנים אלו **עדיין אינם מבטאים את הקו המדיני המרכזי אותו מוביל אבו מאזן** ועדיין הם מושמעים **במקביל לפעילות אינטנסיבית של מנגנוני הביטחון הפלסטינים נגד תשתיות צבאיות ואזרחיות של חמאס**. אולם, עצם קיומם ראוי לתשומת לב, שכן הם **נופלים על אוזן קשובה בקרב האוכלוסייה המקומית ביהודה ושומרון**. אוכלוסיה זאת ממשיכה להתמודד עם שגרת החיים ומצוקות היום-יום (שהחריפו לנוכח המשבר הכלכלי) ונתונה לחיכוכים מתמשכים עם צה"ל ולעיתים גם עם המתיישבים היהודים. זאת ועוד, תושבי יהודה ושומרון שבעים ממה שנתפס כחוסר התכלית של הניסיונות לקדם את התהליך המדיני ומתוסכלים מחוסר היכולת והרצון של פתח וחמאס לקדם את הדיאלוג הלאומי

ולגשר על הפערים הפוליטיים והחברתיים, שבין יהודה ושומרון לבין הרצועה, אשר דומה, כי הם רק הולכים ומתרחבים. כל אלו יוצרים **תסכולים ומתחים** בחברה הפלסטינית ולנוכח זאת ביצוע פעולות אלימות מעת לעת ע"י מפגעים בודדים מצטיירת כחלופה לגיטימית למדיניות אותה מוביל אבו מאזן, בוודאי במקום רגיש ובעייתי כמו ירושלים (גם אם האוכלוסייה ביהודה ושומרון אינה בשלה עדיין להתקוממות עממית ולעימות אלים מחדש בהיקף נרחב).

6. **תנועת פתח**, יריבתה של חמאס ומי שאמורה לשאת על כתפיה את החלופה המדינית לדרך ה"התנגדות" (האלימות והטרור) מצויה במשבר פנימי עמוק. הדור הצעיר בפתח מחפש במה ושואף להשתלט על מוסדות התנועה, עד כה ללא הצלחה. דור זה נחשב מיליטנטי יותר, תומך במאבק המזוין, דורש לעגן את המסר של המאבק המזוין בדרכה האידיאולוגית של פתח. בעיני צעירים בפתח, דרך הפיגועים עלולה להצטייר כמוצא גם אם אין המדובר במדיניות מוצהרת של הרשות הפלסטינית ובאכוונה ממוסדת של הנהגת פתח. ביטויים להלכי רוח לוחמניים, ניתן למצוא בהתבטאויות של גולשים באתר האינטרנט של פתח (ראו להלן).

7. הנסיבות הפנים-פלסטיניות והפוליטיות ביהודה ושומרון תורמות אפוא, לקיומה של **אווירה ציבורית מתסיסה**, המספקת למפגעים הבודדים **רקע חברתי נוח** ומניע לקום ולעשות מעשה, גם אם הם לא נקראו לכך ע"י פתח, הרשות הפלסטינית, חמאס או שאר ארגוני הטרור האחרים. מניע שכזה בקרב צעירים בירושלים וביהודה ושומרון עלול להיווצר ברמה האישית ו/או ברמה האידיאולוגית (מניעים אסלאמיים או אף לאומיים-פלסטיניים). המפגעים הבודדים חיים את סביבתם, חשים את המצוקות, ערים לרחשי הרחוב, קשורים לאמצעי התקשורת ולהסתה. כל אלו, מבחינתו של צעיר פלסטיני, עלולים להספיק על מנת להזדהות עם מסר מיליטנטי אותו הוא קולט **באופן אינטנסיבי** בתקשורת, ברחוב, במסגד או במערכת החינוך ולצאת לפעולה באמצעות אמצעים זמינים (כלי רכב, טרקטור, סכין), שאינם מצריכים תחכום ותכנון מדוקדק של ארגוני הטרור.

8. יתרה מכך, המפגע הבודד **נתפס כגיבור** במשפחתו, בחמולה, ברחוב ובכפר מגוריו. הוא נתפס גם כגיבור גם ע"י **פתח** וע"י חמאס ושארי ארגוני הטרור הפלסטינים, שבהסתה שלהם הם מספקים רוח גבית לפיגועי היחידים. גם **הרשות הפלסטינית** אינה מגנה את פיגועי היחידים ובפועל, לעיתים, אף מסייעת למשפחות שבניהם נהרגו או שבתיהם נהרסו. אם המפגע נהרג הוא יחשב כחלל ("שהיד"), המשפחה תקבל כסף מהרשות הפלסטינית וממוסדות צדקה (ה"דעוה") וכן תמיכה מוראלית ומעשית מהסביבה. כך למשל, הודיע **חאתם עבד אלקאדר**, יועצו של ראש הממשלה סלאם פיאצ' לענייני ירושלים, כי הרשות הפלסטינית מתכוונת לסייע למשפחת המחבל מצור באהר, שביתו נהרס ע"י ישראל (אתר מען, 9 באפריל 2009). חאתם עבד אלקאדר התבטא גם בעבר כי הוא מוכן להגיש סיוע משפטי למשפחות שבתיהם צפויים להיהרס במזרח ירושלים.

מבצע פיגוע הדריסה הראשון בירושלים מוצג כגיבור בפורום של פתח

כרזות של פתח/גדודי חללי אלאקצא, לכבודו של חסאם דויאת, תושב צור באהר, מבצע פיגוע הדריסה הראשון ברחוב שבטי ישראל בירושלים שהפך מודל לחיקוי עבור מבצעי פיגועי דריסה נוספים (2 ביולי 2008). בפיגוע נהרגו שלושה אנשים וכ-40 נפצעו. בכרזות מכונה המחבל הדורס "שהיד" ומג'אהד (לוחם ג'אהד) (מתוך פורום גדודי חללי אלאקצא, 3 ביולי 2009).

ב. תופעת ה"מפגעים הבודדים" בראיית חמאס ופתח

9. **חמאס** מפגינה את שביעות רצונה מריבוי הפיגועים בירושלים ומתופעת המפגעים הבודדים. אולם, חמאס השואפת להשתלט על יהודה ושומרון, ולהפוך אותם למוקד של פיגועים נגד ישראל, אינה מסתפקת בכך וטורחת להבהיר בביטאונה היוצא בעזה, כי בראייתה **פיגועי הבודדים אינם חזות הכל** ואין להסתפק בהם כחלופה יחידה לתפיסת המאבק המזוין נגד ישראל. דוברים המרואיינים בביטאון חמאס מעלים את הצפייה שפיגועי היחידים יתרחבו ויהפכו לפעילות צבאית ממוסדת של ה"התנגדות" (קרי, חמאס ו שאר ארגוני הטרור) ביהודה ושומרון.

10. ביומון **פלסטין** של חמאס היוצא לאור בעזה הופיעה ב-21 באפריל כתבה מאת **מחמד אלאיובי**, שכותרתה: "התנגדות הבודדים - תחילתה של מהפכה או שמא כותרת בת חלוף?" הכתבה קובעת, כי "פעולות התנגדות הבודדים"⁴ התרבו בגדה, ב"ירושלים הכבושה" ובישראל ("האדמות הכבושות משנת 1948"). כדוגמאות לכך מביאה הכתבה פיגוע בירושלים ע"י צעיר, באמצעות טרקטור, הפיגוע ע"י נערה בבאר שבע, ופיגוע בבית לחם באמצעות גרזן (יתכן והכוונה לפיגוע בבת עין). פיגועים אלו, על פי הכתבה, מתרחשים במקומות גיאוגרפים שונים ובאמצעים שונים, והם מעוררים דאגה רבה בקרב "הכיבוש הישראלי".

11. בכתבה מרואיינים כמה פרשנים פוליטיים המתייחסים לתופעה של פיגועי הבודדים ומנסים לעמוד על משמעותה בהקשר הכולל של הפעילות הצבאית נגד ישראל. להלן עיקרי דבריהם:

⁴ עמליאת אלמקאומה אלפרדיה, במקור.

א. ד"ר **עבד אלסתאר קאסם**, **מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת אלנג'אח שבשכם**, **המזוהה עם חמאס**⁵: בגדה לא מתבצעות פעולות "התנגדות" מאורגנות והפיגועים בהם נעשה שימוש בדחפורים ובסכינים הם דווקא **תוצאה של היעדר התנגדות**. הוא משווה את פגועי היחידים ל"מהפיכת הסכינים" בשנות התשעים של המאה הקודמת, כאשר יחידים החלו ליטול את רסן היוזמה לידיהם. הוא צופה, כי בהמשך יתכן וחלק מהארגונים, כגון תנועת חמאס, **ייטלו לידיהם את רסן היוזמה** ויחליטו לבצע פעולות צבאיות בגדה "**ואז ניתן יהיה להפוך את המשוואה**". לדברי עבד אלסתאר קאסם **הדבר מחייב הקמת תשתית ארגונית סודית**, "שכן בלעדיה לא ניתן יהיה להמשיך בפעילות". **פעולות הבודדים הנוכחיות, בראייתו, אינן יכולות להוות תחליף לפעולות הצבאיות המאורגנות**, שכן הן מסבות כאב ל"כיבוש הישראלי" וזכות לתהודה, אך חסרה להן היכולת לשמור על רציפות.

ב. פובליציסט בשם **עמאד צלאח אלדין**: "פעולות התנגדות הבודדים" הגוברות אינן מהוות סימן "להתפוצצות" צבאית כוללת של ה"התנגדות". הוא מבקר את אותם גורמים בגדה, (פתח?), שהשקפתם עולה בקנה אחד עם פתרון שתי המדינות, המציגים את פעולות היחידים כחלופה לפעילות צבאית, ואינם רוצים שחלופה זו תתחרה עם החלופות האחרות (קרי, החלופה שמציבה חמאס בדמות פעילות צבאית כוללת ביהודה ושומרון). לדעתו, התגברות פיגועי הבודדים נובעת מהלחץ הרב ומתחושת הדיכוי שבו נתונה האוכלוסייה. הוא צופה, כי הפעולות הללו יתפתחו בתקופה הקרובה מבחינת היקפן, איכותן ואופן ביצוען.

ג. **הפרשן הפוליטי עאדל סמארה**: הרקע "לבעירה המחודשת של גחלת ההתנגדות" הינו "המשך הכיבוש והקיצוניות הישראלית", המבוי הסתום בתהליך המדיני והמצב הכלכלי הקשה של תושבי הגדה. הוא סבור, שהפעולות הללו אינן של יחידים שכן ה"התנגדות", לדבריו, "נכבית ומתגברת לסירוגין". הוא צופה, כי "המשך הכיבוש", "קיומה של ממשלה קיצונית בישראל", והמשך פיגועי הבודדים בירושלים- "כל אלה ידרבנו את האנשים להסלים את ההתנגדות עוד יותר".

12. ביומן פלסטין הופיע מאמר מאת פעיל חמאס ציר הפרלמנט מחמוד אלרמחי, שכותרתה: "האם תפרוץ בשטחים הפלסטינים אינתיפאדה שלישית?". במאמר נכתב, כי מתקיימים "מאמצים אישיים, מצד צעירים משולהבים", להגיב על "הדיכוי הישראלי", פעולות ההתנחלות ומחסומי צה"ל. הכותב הביע בטחונו, כי "בעקבות הלחץ שבו שרויה הגדה יבוא פיצוץ..." ואשר יוביל לאינתיפאדה שלישית (פלסטין, 1 במאי 2009).

⁵ ד"ר **עבד אלסתאר קאסם** הינו מרצה בעל מוניטין המזוהה עם חמאס. במהלך העימות האלים (2004) הוא פרסם מאמרים המצדיקים את פעולות ההתאבדות והקוראים לחטיפת ישראלים על מנת להביא לחילופי שבויים. באתר האינטרנט של מרכז המידע פורסמה (4 דצמבר 2004) עבודה לתואר שני של אחד הסטודנטים שלו העוסקת בפיגועי ההתאבדות ומצדיקה אותם ("**צמיחתו של רעיון האסתשהאד בחברה הפלסטינית**"). בעבר נעצר מספר פעמים ע"י הרשות הפלסטינית וישראל.

ג. ירושלים כמוקד להסתה מצד החמאס, הרשות הפלסטינית ופתח

קמפיין ירושלים בירת התרבות הערבית 2009

13. ארגונים, גופים ואישים רבים בשטחי הרשות הפלסטינית, בישראל ובעולם הערבי והאסלאמי, מנצלים את סף הרגישות והנפיצות הגבוהה הקיים סביב נושא ירושלים, להסתה אנטי-ישראלית מתמשכת, ולשלהוב הרחוחות של תושבי מזרח העיר (ושל הפלסטינים בכלל). בחודשיים האחרונים מנהלים הרשות הפלסטינית וממשל חמאס ברצועה קמפיין תרבותי-פוליטי, שכותרתו "ירושלים בירת התרבות הערבית לשנת 2009". זאת כחלק מאירועים המתרחשים מידי שנה מאז 1996, כאשר שרי התרבות של מדינות ערב אימצו את הנוהג האירופי להכריז על "בירת תרבות" מידי שנה. במסגרת האירועים יוזמת הרשות הפלסטינית סדנאות אומנות, תערוכות, הצגות, תחרויות ספורט וערבי מוסיקה בשכונות ירושלים המזרחית ובמקומות נוספים ביהודה ושומרון. אירועים אלו מנוצלים גם להסתה נגד ישראל.

אתר בנושא ירושלים כבירת התרבות הערבית, שהוקם ע"י הרשות הפלסטינית (<http://www.alquds2009.org>)

חמאס

14. **ממשל חמאס ברצועה** מפגין פעלתנות רבה סביב אירועי ירושלים כבירת התרבות הערבית תוך גיוסם לקידום מטרתיו הפוליטיות. האירועים הללו מנוצלים להסתה נגד ישראל ולהטפה לביצוע פיגועים נגדה תוך עשיית שימוש [כמקובל] בטיעונים קונספירטיביים שונים: החלטת עיריית ירושלים על הריסת בתים בלתי חוקיים בשכונת סילוואן מוצגת כ"מזימה" ל"ייחוד ירושלים" בעוד שחפירות ארכיאולוגיות שמבצעת ישראל מוצגים כ"מזימה" "להריסת מסגד אלאקצא", הנתון כביכול בסכנה.

פוסטר של חמאס לרגל אירועי "ירושלים בירת התרבות הערבית" המעודד פיגועי דריסה (פורום חמאס, 7 במרץ)

"אלאקצא בסכנה..." , קריאת קרב הזוכה לתהודה בעולם הערבי והאסלאמי (פורום חמאס, 3 בפברואר)

כרזה לזכרו של המחבל ע'סאן מצטפא אבו טיר, תושב השכונה אם טובא שבדרום מזרח ירושלים. המחבל ביצע פיגוע דריסה באמצעות טרקטור ב-22 ביולי 2008 בו נפצעו 19 אנשים. בכרזה נכתב תחת הכותרת "הטרקטורים – האימה הבאה [של הישראלים]": "משפחת אבו טיר מלווה את בנה הטהור, ע'סאן מצטפא אבו טיר, מבצע הפעולה ההרואית, שגרמה לפציעתם של 19 ציונים, כחתן לחופתו אל בתולות גן העדן" (מתוך: פורום החמאס, 26 ביולי 2009).

15. להלן דוגמאות לקריאה מופרשת של חמאס לבצע פיגועים בירושלים:

א. בבטאון חמאס **פלסטיין אלמסלמה**⁶, (אפריל 2009), שהוקדש לירושלים, הופיע מאמר המערכת שכותרתו: "עלינו לנצח במערכה על ירושלים!". המאמר נכתב ע"י ראפת אחמד צאלח, ככל הנראה **רא'פת מרה** האחראי על ההסברה של חמאס בלבנון. להלן תרגום פסקה מהמאמר: **"...יש צורך, שכוחות ההתנגדות [קרי: חמאס ושאר ארגוני הטרור הפלסטינים] יבצעו פעולות [קרי: פיגועי טרור] בתוך העיר ירושלים, כדי להפנות מסר בוטה ל[כוחות] הכיבוש [הישראלי] וכדי להכשיל את תוכניותיו [של הכיבוש, קרי: ישראל, לגבי ירושלים]. בשנים האחרונות ניצח העם הפלסטיני יותר מפעם אחת את [כוחות] הכיבוש הציוני. העם הפלסטיני וההתנגדות שלו [קרי: הטרור] הצליחו להפנות מסר בוטה כלפי הכיבוש [קרי: ישראל] ביותר ממשור אחד. היום הפלסטינים נדרשים להביס את הכיבוש ב[מסגרת] המערכה [על] ירושלים, שכן נסיגה של הפלסטינים [מדרך "ההתנגדות"] היא דבר מגונה. כל האפשרויות צריכות להיות פתוחות במערכה זו, ביניהן [ניהול] קרב דמים ונפילת חלל [אסתשהאד] על שערי השכונות סלואן, שועפאט ושיח' ג'ראח".**

ב. **אחמד אבו חלביה**, פעיל חמאס וראש ועדת ירושלים במועצה המחוקקת הפלסטינית, נשא דברים בעצרת שאורגנה בעזה ב-27 בספטמבר 2008 לרגל יום ירושלים ע"י חמאס והג'האד האסלאמי. בדבריו הוא קרא **לבצע פיגועי התאבדות** (עמליאת אסתשהאדיה) **בירושלים** על מנת להפסיק את ה"תוקפנות הציונית" נגד העם הפלסטיני. בדבריו ציין, כי הפעולות הללו צריכות להתבצע לפי מודל פיגוע ירושלים (כנראה המדובר בפיגוע דריסה באמצעות רכב שבוצע ב-22 בספטמבר 2008 מספר ימים לפני העצרת) והפיגוע במרכז הרב⁷.

⁶ בעבר פלסטיין אלמסלמה יצא לאור בבריטניה. הוצאתו לאור הופסקה לכחצי שנה והוא חידש הופעתו באפריל 2009. להערכתנו הוא ממשיך לצאת לאור בבריטניה.

⁷ מתוך: <http://www.alhourriah.ps/ar/?page=det&id=1004>, 27 בספטמבר 2008; אלמנאר, 26/09/2008.

العמיד صفوت الرّيات: الشرق الأوسط تغیر بعد الانتصار في فترة

فلسطين المسلمة

FILISTEEN ALMUSLIMA

www.filmusa.com

مدیریت: سید محمد صالح المنجد - سید محمد صالح المنجد

حکومت پاکستان، حکومت قطر، حکومت عمان، اوراق العمل والاضمان المستعصم

القدس ..
حرب صهيونية على الوجود العربي والإسلامي

• حماس وأوروبا: أبعاد الحوار وتناجه الممكنة • لماذا فشل أولمرت عملية تبادل الأسرى؟!

عمود השער של הירחון פלסטין אלמסלמה, בטאון החמאס (מהדורת אפריל 2009), המוקדש לנושא ירושלים. בכותרת המופיעה על עמוד השער נכתב: "ירושלים- מלחמה ציונית נגד הנוכחות הערבית והאסלאמית [בעיר]"

يجب أن نريح المعركة على القدس !!

تختصر مدينة القدس كل الصراع القائم في المنطقة منذ بداية تأسيس المشروع الصهيوني واتضح معالمه وأهدافه. فمدينة القدس هي رمز حضاري وديني وتاريخي للمسلمين، وفيها مقدسات مسيحية، لكن اليهود استغلوا بعض الفترات والمحطات ليحاولوا أن يجعلوا من مدينة القدس عاصمة تاريخية وأبدية لهم، وقد استغلوا احتلالهم العسكري وسيطرتهم على المدينة من أجل تغيير معالمها وإعادة رسم خريطتها من جديد.

معركة الاحتلال الصهيوني مع مدينة القدس معركة تاريخية نهائية مصيرية، فهم يرون أن وجودهم مرتبط بهذه المدينة، وأن مصيرهم معلق بها، ومستقبلهم متوقف على مستقبل المعركة حول هذه المدينة.

لذلك يسعى الصهاينة إلى اجتثاث كل ما هو إسلامي في هذه المدينة، وانزاع أصحابها من قلبها، وإزالة أي أثر لوجود هوية عربية، وهم يمارسون ذلك من خلال طرد السكان الأصليين والشريعيين وترحيل أصحاب الحق وهدم المقدسات الإسلامية، وسحب هويات المواطنين المقدسين القيمين داخل المدينة، وفرض غرامات وضرائب مائية على الناس، وتشديد الحصار على الطرقات والمدخل لمنع المواطنين المقدسين من ممارسة حياتهم الاعتيادية.

وفي السنوات الماضية تعاضمت ممارسات الاحتلال الإسرائيلي ضد الفلسطينيين ضد المدينة المقدسة.

فالتجميع منع عن الحضريات تحت المسجد الأقصى وفي محيطه، وعن هدم معالم إسلامية، وعن تخريب متعمد، وعن استنزافات واعتداءات.

ويعد مؤتمر "أنابوليس"، نهاية عام 2007، ازادت التهديدات الإسرائيلية ضد القدس واتسع الاستيطان.

واليوم يعتبر العدو الصهيوني أنه أمام فرصة ذهبية لرفع وتيرة الاعتداءات على المدينة المقدسة، وهناك عوامل تساعد الاحتلال ومنها: أن الاحتلال يشنّ هجمة شرسة على كل الفلسطينيين، بروز قوى صهيونية يمينية ووصولها إلى الحكم، وضع الفلسطينيين داخل الضفة الغربية الذي يعاني من مشاكل وأزمات بسبب ممارسات الاحتلال، توجّه الاحتلال الصهيوني لخوض معارك على الصعيد المحلي والداخلي بعد فشله في غزة ولبنان، محاولة الاحتلال رسم سيناريو الحل التسويقي المستقبلي وانهاء العملية السياسية المتفاوضية قبل أن تبدأ، أطمئنان الاحتلال –للأسف- إلى حجم ردود الفعل الفلسطينية والعربية والدولية ومستواها.

انطلاقاً من ذلك زادنا وتيرة ترحيل الفلسطينيين من المدينة. وأشارت تقديرات وحدة البحث والتوثيق في مركز القدس إلى أنه منذ مطلع العام الجديد 2009 تجاوز عدد إخطارات هدم

1- فهم وإدراك طبيعة الهجمة الصهيونية على مدينة القدس، ومعرفة أخطارها.

2- استيعاب للتألق السياسية والأمنية والاجتماعية والسكانية المترتبة على الممارسات الصهيونية.

3- تفعيل وتوحيد الجهود السياسية والشعبية والإعلامية والرسمية الفلسطينية والعربية والإسلامية.

4- دعم صمود سكان القدس وموازنتهم بكل الوسائل.

5- نقل معاناة أصحاب المنازل المهدة، والاستفادة القصوى من وسائل الإعلام، وحشد الفلسطينيين في الخارج في المعركة نفسها.

6- ضرورة قيام قوى المقاومة بتنفيذ عمليات داخل مدينة القدس لتوجيه رسالة قوية للاحتلال، وإلزام مشارعيه.

في السنوات الأخيرة انتصر الشعب الفلسطيني أكثر من مرة على الاحتلال الصهيوني، ونجح الشعب الفلسطيني ومقاومته في توجيه رسائل قوية للاحتلال على أكثر من صعيد، واليوم المطلوب من الفلسطينيين هزيمة الاحتلال في معركة القدس، لأن تراجع الفلسطينيين مسألة مرفوضة.

كل الاحتمالات يجب أن تكون متوترة في هذه المعركة، بما فيها معركة الدماء والاستشهاد على أبواب أحياء سلوان وشغافا والشيخ جراح ■

التحرير

القطع המתورغم مماامر المعרכת בפלסטין אלמסלמה שכותרת: "עלינו لنצח במערכה על ירושלים!"

הרשות הפלסטינית

16. **הרשות הפלסטינית** מנצלת את אירועי ירושלים בירת התרבות הערבית לשנת 2009, ופעולות מקומיות בירושלים כגון הריסת בתים, **לחיידוד המסרים בדבר המאבק על ירושלים** אך ללא קריאה מפורשת לביצוע פיגועים, כפי שעושה החמאס. כך למשל:

א. בעקבות הפרסומים על כוונת ישראל להרוס בתים בלתי חוקיים בירושלים קראה הממשלה הפלסטינית לצבור להגיע בהמוניו ב-15 באפריל 2009 למסגד אלאקצא ולהתנגד לניסיונות גורמים

יהודים קיצוניים להשתלט על רחבת המסגדים בהר הבית. את המאבק הפלסטיני הוביל ד"ר רפיק אלחסיני, מנכ"ל לשכת יו"ר הרשות הפלסטינית.

ב. בכירים ברשות הפלסטינית הכריזו, כי בירושלים מתקיימת "מלחמה של ממש" נגד תושביה ומקומותיה הקדושים. בלטו בהקשר זה דבריו של אבו עלא' (24 בפברואר 2009), כי הפלסטינים לא ישבו בחיבוק ידיים נוכח כוונת ישראל לפנות שכונות שלומות, והם רואים את כל אופציות המאבק כפתוחות בפניהם.

ג. בכירים ברשות הפלסטינית משתמשים בתיאורים שקריים כגון טיהור אתני בבואם לתאר הריסת בתים שנבנו ללא רישיון ופעולות אחרות שמבצעת ישראל בירושלים. אמירות מסוג זה הושמעו ע"י השיח' תיסיר תמימי, נשיא בית הדין השרעי העליון, מצטפא ברע'וטי, חבר המועצה המחוקקת ואישים נוספים. נמשכת גם ההסתה השקרית של אנשי דת בכירים כי ישראל מסכנת את מסגדי הר הבית.

פתח

17. הקו המדיני-הסברתי המרכזי של הרשות הפלסטינית ופתח, אותו מוביל אבו מאזן, אינו קורא במפורש לביצוע פיגועים נגד ישראל, גם לא בירושלים. אולם בפורומים של פתח באינטרנט הופיעו ביטויי תמיכה בפיגועים שהתבצעו בירושלים, המביעים להערכתנו רחשי לב של פעילים שאינם מזדהים עם הקו המדיני המרכזי. לפופולאריות מיוחדת זכו פיגועי הדריסה בירושלים ("מלחמת הטרקטורים"). להלן כמה דוגמאות:

رد: بيان عسكري صادر عن / كتائب أحرار الجليل مجموعات الشهيد عماد مغنية تسبى عملية
أمس

افتتاح المشاركة الأصلية كتبت بواسطة زعيم القمص
هذهه نكاته قديمة شوي

كل التحية الي الأيادي الضاغطة علي الزناد

09-23-2008 16:05:41
Fateh Forum
Fateh Forum

مشاركات	2007
م التسمية	26538
نقاء	أنا يا فتاه فورم الفوق أنا يا فتاه فورم
شؤفات	3.209
نقل	4.81 يومياً

תגובה בפורום של פתח (fatehforums.com) על פיגוע הדריסה בירושלים שבוצע ב-22 בספטמבר 2008:
"כל הכבוד לידיים הלוחצות על ההדק"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِمَهُمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشَقِّبَ صُدُورَ كَوْمٍ مُؤْمِنِينَ

صدق الله العظيم
كل التحية كتاب أحرار الجنيل؟

التوقيع :

تمشييل : Jun 2007
رقم التصوية : 23211
المشاركات : 3,660
بمعدل : 5.24 يوماً

[غير متصل](#)

תגובה נוספת לאותו פיגוע הדריסה בפורום של פתח: "בשם אללה הרחמן והרחום, 'הילחמו בהם. אללה יענה אותם באמצעות ידיכם, יביא עליהם חרפה, לכם יביא ניצחון עליהם, ויטהר את חזם של עדת המאמינים' דברי אללה אמת [מהקוראן]. כל הכבוד לגדודי חופשיי הגליל? [הארגון שנטל על עצמו את האחריות לפיגוע. סימן השאלה המופיע במקור הערבי מביע פקפוק האם אכן מדובר בארגון אמיתי]."

صورنا من موقع الحدث... بالتوفيق والى جنات النعيم يا شهيدنا...

تمشييل : Jul 2007
رقم التصوية : 27044
المشاركات : 823
بمعدل : 1.27 يوماً

[غير متصل](#)

תגובה בפורום של פתח לפיגוע הדריסה של המחבל תושב אם תובא מה-22 ביולי 2008: מתחת לתמונה מאתר הפיגוע שמקורה בערוץ 10 הישראלי, נכתב: "תמונה 'אש' ממקום האירוע. בהצלחה ו[תמשיך] אל גן העדן, הו שההיד שלנו".

رد: عشرات الفتيان والعزجات في شارع رافا بالقدس حرقه دهس جرافة لسيارات ولم تضع الملابس

ممتاز .. سائق فنان .. رحمة الله رحمة واسعة ..
 ان شاء الله كل يوم هيك جرافة تفرم عشرة عشرين معتصب ومعتدي اسرائيلي حتى يرحلوا عن ارضنا ..

الترجمة:

بسم الله ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..
 بسم الذي يرفع قباي في كل يوم ..

التاريخ: 22/09/2008

المستخدم: [\[اسم المستخدم\]](#)

תגובה בפורום פתח לפיגוע הדריסה הראשון שבוצע ב-2 ביולי 2008 ע"י מחבל תושב צור באהר: "מצוין... נהג אומן... אללה ירחם עליו רחמים כבירים. הלואי שכל יום יהיה כזה פיגוע של טרקטור שיחסל עשרה [או] עשרים גולנים [גחלי פלסטיין, קרי: ישראלים] ותוקפים ישראלים, עד אשר יסתלקו מאדמותינו".

נספח

פיגועים בולטים, שבוצעו ע"י בודדים, במהלך 2009

מרחב ירושלים

א. **פיגוע דריסה (5 במרץ)** - בשעת הצהרים, פגע נהג טרקטור סמוך לאצטדיון טדי בירושלים במתכוון בניידת משטרה. נהג הטרקטור הוריד את כף הטרקטור על הניידת, שהזעקה לטפל בתאונת דרכים וחנתה בצד הדרך. הטרקטור חצה את הצומת, חבט בניידת מספר פעמים, וגילגל אותה לרוחב הכביש. הניידת נמחצה אל עמוד תאורה ואוטובוס שעמד בנתיב הנגדי. שני השוטרים שהיו בניידת נפצעו באורח קל. נהג הטרקטור החל נוסע לאחור אולם הוא נורה ע"י שלושה שוטרים ונהג מונית. נהג הטרקטור נפצע אנושות ומת בדרך לבית החולים. המדובר בפיגוע דריסה מכוון שבוצע ע"י מרעי אלרדידה, בן 24 **מבית חנינא** בצפון ירושלים. מבצע הפיגוע, **לטענת קרובי משפחתו, לא השתייך לארגון כלשהו ולא נחשב לדתי במיוחד.**

ב. **פיגוע דריסה (7 באפריל)** - שלשה שוטרים נפצעו באורח קל לאחר שמחבל תושב **גיבל מוכאבר** שבמזרח ירושלים, ביצע פיגוע דריסה בשוטרים, שעמדו במחסום שהוקם בכיכר בשכונת **צור באהר**. השוטרים הצליחו לירות במחבל, איאד עוויסאת, ולהורגו (הארץ, 8 באפריל). הפיגוע נעשה בעת שבסמוך למקום הרסה המשטרה קומה בבית המשפחה בה התגורר המחבל חוסאם דוויאת, אשר ביצע פיגוע דריסה באמצעות טרקטור בירושלים, ב- 2 ביולי 2008.

ג. **פיגוע דריסה (18 באפריל)** - פלסטיני שנסע ברכב מסוג מרצדס ניסה לדרוס שני שוטרי משמר הגבול **במחסום בכניסה לכפר חיזמה (צפונית מזרחית לירושלים)**. כלי הרכב הגיח מהנתיב הנגדי ופגע בשני השוטרים ובמונית שעסקו בבדיקתה. כתוצאה מכך נפצעו שני השוטרים האחד באורח בינוני והשני באורח קל. המחבל הוא מחמד עבאדין עבד אלסלאם מוסא, בן 37 תושב הכפר עזריה, פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין.

ד. **פיגוע דקירה (18 באפריל)** - צעיר פלסטיני וברשותו סכין תקף ארבעה תיירים הודים בוויה דולורוזה שבירושלים העתיקה. אחד התיירים נפצע באורח קל בראשו. החשוד נמלט ונעצר מאוחר יותר ע"י המשטרה.

הר חברון

ה. **פיגוע דקירה (2 באפריל)** מחבל פלסטיני חדר לישוב בת עין והרג בדקירות את הנער שלמה נתיב ז"ל ופצע נער נוסף. המחבל הצליח להימלט מהמקום. ב- 14 באפריל נעצר מוסא אברהים מוסא טיט פלסטיני, בן 26 תושב חרבת צפא (כ- 2 ק"מ דרומית לבת עין) כחשוד שביצע את פיגוע ההרג בבת עין, בעקבות מאמץ מודיעיני לאיתורו. בחקירתו בשירות ביטחון כללי הוא הודה בביצוע הפיגוע, שחזר אותו, ואף הסגיר את כלי הרצח (סכין וגרזן) באמצעותם רצח את הילד. מחקירתו עלה, **כי מאחוריו לא עמד ארגון כלשהו** וכי ביצע את הפיגוע אותו תכנן מראש, "**מסיבות דתיות**" מתוך רצון למות כשהיד.

מוסא אברהים מוסא טיט, המחבל שביצע את הפיגוע בבת עין, אוזז את צוואתו. מקריאת הצוואה, המנוסחת ברישול על דף נייר, עולה, כי היא נכתבה על ידו. היא אינה דומה בניסוחיה לצוואות שהוכתבו בעבר על ידי ארגוני הטרור למחבלים המתאבדים, שכללו פסוקי קוראן והצגה מפורטת של המחבל המתאבד ויעד הפיגוע שלו. מנוסח הצוואה ניתן להתרשם, כי הוא מוסלמי אדוק אולם אין הוא בעל השכלה אסלאמית רחבה.

ו. **פיגוע דקירה (17 באפריל)** – פלסטיני חמוש בסכין חדר לישוב **בית חגי** (דרום הר חברון) במטרה לבצע פיגוע דקירה. בתגובה ירה לעברו אחד התושבים והרגו. בתקרית נפצע אחד מתושבי המקום באורח קל. הפלסטיני ההרוג הוא חג'אזי מחמד צדר, בן 18, משכונת אלזיתון שבחברון (טלוויזיה פלסטינית, 17 באפריל). נראה, כי האירוע הינו פיגוע של מחבל בודד. ארגון (כנראה פיקטיבי) בשם צבא ירושלים נטל על עצמו אחריות ביצוע הפיגוע ואיים, כי יבצע פעולות נוספות (17 באפריל, אתר PNN).

ישראל

ז. **פיגוע ירי (4 באפריל)** צעירה בדואית מהישוב חורה שבנגב ביצעה ירי סמוך לעמדת הש"ג של בסיס מג"ב בצומת שוקת. המחבלת הגיעה למקום והחלה לירות לעבר העמדה. לא היו נפגעים. קצין מג"ב שהגיע למקום מכיוון הצומת ירה לעברה והרג אותה (4 באפריל, ynet). מחיפוש בביתה של המחבלת, בסמה עוואד אל-נבארי, בת 16, התגלה כי היא כתבה במחברות שנמצאו בביתה **רוצה להיות שהידית "בגלל מה שעשו לפלסטינים בעזה במסגרת מבצע "עופרת יצוקה"** (4 באפריל, ynet). הורי הנערה נעצרו

לאחר האירוע והמשטרה בדקה את מעורבותם באירוע. נציג המשטרה בדיון להארכת מעצרים אמר, כי נמצאו מסמכים המעידים שלחשודים קשר לתנועת חמאס. הוא הוסיף כי "לא ייתכן שילדה בת 16 לוקחת על עצמה להיות שהידית" (6 באפריל, הארץ).

ח. **פיגוע דקירה (3 במאי)**: חייל נדקר בצווארו בעת שירד מאוטובוס ברמת גן, ונפצע באורח בינוני. החשוד בדקירה נמלט מהמקום. למחרת ב-4 במאי, נעצר פלסטיני החשוד בביצוע הדקירה, והועבר לחקירת כוחות הביטחון (Ynet, 4 במאי). זהות מבצע הפיגוע ומניעיו עדיין אינה ברורים.